

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

Ob začetku leta vabimo vljudno vse dosédanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1894 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrt leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Nazaj ali naprej?

Čas teče in njega ne ustavi nihče, niti mošnja, niti prošnja; čas gre naprej in nam kliče: naprej! Pri njem torej ni vprašanja, ali nazaj, ali naprej in vendar je to vprašanje mogoče, nam se celo dozdeva, da je tako vprašanje sem ter tje celo potrebno, kajti ne hodi človek že vselej zato naprej, če tako misli, pa tudi ne vselej nazaj, če se tako sodi. V tem je pomota lahka in v naših časih še je tem lažja, ker se veliko govori o napredku, o napredovanju in so celo večje ali manjše stranke, ki si rade dajo ime »napredna stranka« ali stranka »naprednjakov«.

Ali pa so one v resnici napredne stranke in gredo ti, ki se šteje va-nje, v resnici naprej? Pri najboljši volji ne moremo vselej odgovoriti na to vprašanje s krepkim glasom, da so, saj nas uči skušnja skorej pri vseh, da niso na poti, ki pelje naprej, ampak narobe, največkrat obtičijo že na sredi pota, ali pa gredo nazaj, če tudi sami tega ne priznajo. Izgledov za to nam ne manjka v vsakdanjem življenju, v političnem življenju našem pa se vidi in čuti to sedaj še vse huje, kakor kedaj poprej.

Tako žalostno se že več let ni začelo nobeno novo leto, kakor ga imamo letos v naši Avstriji. Kdor še ima srca za staro, častitljivo naše cesarstvo, jako obžaljuje, da imamo vlado, o kateri reče človek najbolje, da ni »ne tič ne miš«, da ni ne konservativna ne liberalna, na vsak način pa kaže nazaj — v nemški liberalizem. Prej ali slej se tudi izgodnja iz sedanje vlade taka vlada, ki boče popolnem v rokah sedaj krotkih, tedaj pa čez vse divjih nemških liberalcev.

In kdo je tega kriv? Mar nemški liberalci? Ne, to ne, kajti nje jo grof Taaffe celih štirinajst let držal pri tleh, ne da bi mu bili mogli krmilo vlade izviti iz

rok. Da imamo sedaj tako vlado, tega so krivi, če tudi ne sami, vendar pa v prvi vrsti nekateri ljudje, katerim je premalo do sloge in radi, če tudi ni na pravem mestu, kričé: »naprej!« Nesrečni ti ljudje pa ne mislijo, da je za to, da se pride naprej, treba dovolj in krepkih močij in da se pride mesto naprej, lahko tudi nazaj. Struna, če se preveč napne, rada počí in struna teh slovanskih naprednjakov je poknila in žal, da še ni moža, ki konce te strune zopet zveže, kamo-li da nam zabrenka na-njo prijetno godbo!

Letošnje leto bode torej v političnem življenju veliko bojev in kdor kaj more, mora delati na to, da zmaga pravica. Mi se po svoji strani ne vrvamo v nobeno sedanjih »naprednih strank«, ter vidimo v njih vse drugo prej, kakor napredovanje, vendar pa čemo naprej! Naprej mora sv. cerkev; mi ne maramo za to, da jo država le trpi ter je ne pahne do cela iz šole, iz zborov, iz zastopov: sv. cerkvi mora biti mesto, katero njej dohaja. Naprej mora pa tudi slov. ljudstvo. Slov. gospodarjev žepe užema država prav tako, kakor nemških, kri njih sinov tirja tudi v enaki meri, čemu bi tedaj pa bila drugačnja mera pri pravicah? Ali teh slov. ljudstvu ne bode brez truda in sama od sebe mu jih država ne vrže v naročje, za to mora ljudstvo samo skrbeti in varovati si mora pravice, katere že ima, vstrajno in do zadnje pike, sicer se lahko spravi samo ob nje. To pa je potlej stopinja nazaj.

Vse pravice pa ne izdajo veliko, ako človek doma, na svojem posestvu nima sreče in mu gre s premoženjem nazaj, zato je pred vsem želja pravih rodoljubov, naj se slov. kmet postavi na trdne noge in si torej vzboljšuje svoje polje, travnike, gorice. Naš kmet v občé rad dela in tudi zapravljivcev se pri nas ne nahaja veliko, toda naprej pridé razmerno le malo naših kmetov. To pa prihaja najbolj iz tega, da blago, ki ga kmet pridelá, nima vselej prave cene, tirja pa se od njega veliko in vse v suhem denarju. Če se tudi to enkrat vzboljša, tedaj nimamo strahu, da stopi slov. kmet tudi, kedar gre za pravice slov. ljudstva, vselej ter krepko na noge in torej veselo naprej!

Živinska sol.

Vsled postave, ravno razglašene, se začne oddajati živinska šol že z začetkom 1894 leta. Sedaj pa pride vse na izvršilno naredbo, s katero se vredi prodajanje živinske soli. Naredba se kmalu objavi in gotovo ugodimo bralcem, ako jim navedemo po »Slovencu« najglavneje vsebino njeno, ker se kmetovalci toliko zanimajo za to stvar.

Po postavi odda se kmetovalcem 500.000 meter-

skih centov živinske soli po znižani ceni, 5 gl. za meterski cent. Sedaj gre le za to, da se zabrani, da kdo drugi ne bode soli dobival po znižani ceni, kakor kmetovalci, in da se po znižani ceni kupljena sol ne bode rabila za drugo, kakor za živino. Ker se še ni našla nobena snov, s katero bi se kaka sol napravila tako, da bi bila le še za živino dobra, se je pač bati, da se bode zlorabilo uvedanje te soli in je treba dobrih naredb, da se zloraba prepreči. Določile se bodo občutne kazni za tiste, ki bi živinsko sol rabili za druge namene, poleg tega pa se bode natančno določilo, kdo more dobivati živinsko sol in koliko ter kako se živinska sol loči od druge soli.

Pred vsem se bode vredilo oddajanje te soli. Že postava določuje, da živinske soli ne dobé drugi posestniki živine, kakor tisti, ki se pečajo s kmetijstvom. V naredbi se bode pa še določilo, da se od dobivanja te soli izključijo vsi, ki poleg kmetijstva imajo še kako trgovino z jestvinami. Kar se tiče tega, koliko živinske soli more dobiti vsak kmetovalec, se po želji zbornice poslancev določi, da se razdeli živina v tri razrede; mala živina: ovce, koze in prašiči imajo pravico do jedne jednote, večja mlada živina, konji in goveda do jednega leta in osli imajo pravico do dveh jednot, in večja živina, to je nad leto stari konji in goveda pa do štirih jednot živinske soli. Kot jednota določi se največ dva kilograma na leto.

Oddaja soli se bode tako vredila, da bode živinska sol vedno pod nadzorstvom oblastev od tega časa, ko se naredi, dokler se ne izroči kmetovalcem. Poleg solinskih uradov bodo posebno občinski uradi imeli pri tem važno vlogo. Občinski uradi bodo imeli odrediti, koliko živinske soli se odkaže posamičnemu kmetu, naročevali bodo živinsko sol, skrbeli za njeno privažanje v občino in jo razdeljevali mej posamične kmetovalce. V posamičnih krajih obstoječe kmetijske zadruge bodo lahko občine pri tem podpirale. Oddelek generalne direkcije avstrijskih državnih železnic bode v toliko sodeloval, da prevzame dostavljanje živinske soli občinam, v kolikor je občine ne bodo mogle jemati naravnost iz zaloge. Podlaga bode pri računu število živine: kolikor je imajo po zadnjem štetju, toliko soli dobé posamične dežele, mesta, okraj in občine od teh 500.000 meterskih centov. Določeno bode torej, koliko soli dobi občina, občinski urad bode imel torej le še določiti, koliko soli po znižani ceni dobé kmetovalci za živino, katero imajo čez zimo. Da se izvê, koliko soli pride na jednoto, deli se vsa množina soli, ki jo je dobila občina, s številom jednot. Potem naznani občina vsakemu kmetovalcu, do koliko živinske soli ima on pravico, in ga pozove, da povê, če je misli vzeti.

Ko se kmetje oglašé, sestavi občina pregled naročitev soli, katerega še pregledajo finančni organi, na to se odpošlje solni zalogi, da pošlje živinsko sol. Odpošlje se neposrednje solni zalogi, odkazani občini, ako občina sol vzame neposrednje iz nje, ali pa potom solnega oddelka ravnateljstva državnih železnic, če je ta prevzel prevažanje soli iz solne zaloge v občino.

Pri prevažanju v občino je pridejan kontrolni list, katerega je napravila solna zaloga. Takoj, ko se pripelje sol v občino, mora se to naznaniti finančnim stražnikom. Vpričo finančnih stražnikov se vzamejo z vreč, v katerih je sol, svinčene plombe, in se živinska sol takoj razdeli kmetovalcem. Vsaki občini se odkaže določena zaloga soli. Tako jo bodo dobivale kranjske in menimo, da tudi štajarske občine od solnega urada v Trstu.

Omeniti je, da se določi, v kateri vrsti občine dobé sol. Tiste občine, katere so zadele kake nezgode, kakor pomanjkanje krme, živinske bolezni, jo dobé prej nego

druge, Vsak kmet dobi vso odkazano mu živinsko sol za celo leto na jedenkrat in jo mora tudi na jedenkrat plačati.

Da se živinska sol že po barvi in okusu loči od navadne kuhinske soli, zato jej je primešanega železnega okisca in pa pelinovega praška. Vreče, v katerih je sol, so zaprte s svinčnimi plombami in imajo vijolaste papirne vinjete. Nekatere teh določeb so pač malo neprijetne, ali so potrebne, da se prepreči vsaka zloraba. Poleg tega pa tako najbolj naravnost dobijo kmetovalci živinsko sol iz solnih zalog in se s prevažanjem ne podraži. Pričakovati je, da bodo županje se natančno ravnali po navodilu in v interesu kmetijstva olajševali redno oddajo živinske soli.

Tako prilično se glasi ta naredba. Izjaviti moramo, da se nam zdi oddajanje soli po tej naredbi jako komplicirano in da bo to zelo oviralo korist, katero bodo dobivali kmetovalci od soli za živino.

Cerkvene zadeve.

Olepšanje hiše božje in sv. misijon v Slivnici pri Celji.

Še le blizo dve leti bode, odkar so tukaj č. g. Janez Kozinc in že so storili veliko dobrega za našo župnijo. Omenim najprej olepšanje naše farne cerkve! Preskrbeli so nam krasno podobo Lurske Matere Božje z lepo krono na glavi, ter je ona res lepi kinč v cerkvi. Letos so vsled njihove neutrudljive pastirske skrbi, in po radodarnosti dobrih župljanov dali veliki oltar in vse cerkvene posode krasno ponoviti, zatem nova okna, cela cerkev je z lepimi podobami vmes slikana.

Za tem pa je pravo mojstersko delo sv. križev pot, katerega so nam koj v začetku sv. misijona blagoslovili prečastiti g. Janez Macur; vse to delo nam je zgotovil g. Ivan Brglez iz Podčetrčka, ter se je kot domači slikar s tem delom priporočil.

Prav po ceni je računil, naslikal pa v občino zadovoljnost zvedencev in farmanov, ali kako se je za vse to potreben denar dobil? Ni bilo treba odveč nadlegovati, ker radodarni Slivničani so na prijazno prošnjo radi v žep segali, ko so videli, da je potreba, saj cerkve tako zapuščene ne bomo imeli, prav po besedah sv. pisma: Ako imaš veliko, obilno dajaj; če imaš malo, daj tudi malo iz dobrega srca.

Tudi gospoda nadučitelja tukaj javno pohvalim kot vernega kristijana in navdušenega Slovenca, prav po njega skrbi in radodarnosti, kakor tudi po radodarnosti raznih dobrotnikov se je postavil dne 25. avgusta 1893 rajnemu nepozabljivemu, mnogozaslužnemu, čast. g. župniku Jakobu Mastnaku, in lep dostojen spomenik, katerega so prečastiti g. Alojzij Kreft, župnik Kalobški s pomočjo domačega č. g. župnika blagoslovili in razložili pomen križev in spominkov na grobu rajnih, v tako lepih in ganljivih besedah, da so vsi pričujoči jokali in ihteli. Najlepše duhovno veselje so nam pa naklonili v prvi adventni teden, ko smo obhajali sv. misijon. Kakor blagodejna jutranja rosa ozivi vso naravo, tako oživljajo navdušene, pretresljive, do srca segajoče pridige misijonske v ljubezni do svojega stvarnika. Kdor je imel priliko udeležiti se sv. misijona, prepričan mora biti o brezmernih koristih, katere nam podaja v vsakem oziru. Dne 2. decembra so prišli štirje častiti gg. misijonarji od Sv. Jožefa pri Celji, Janez Macur, A. Kovalik, Franc Kitak in Alojzij Pogorelec ter so začeli že prvi dan z ognjevito, do srca segajočo besedo oznanjevati

pot pokore in poboljšanja. Udeležba pobožnosti je bila velika, pri vsaki pridigi cerkev do zadnjega kotička naltlačena in pri spovednicah od zgodnjega jutra do 8. ure zvečer vse napolnjeno. Manjka mi besed dostojno opisati v srca segajoče pridige, katere so do solz ganile vsacega poslušalca. Dal Bog, da bi solze, katere smo točili pri oznanjevanji svetih resnic naše sv. vere, našle povsod rodovitno zemljo, da bi seme božje besede ne bilo padlo med trnje in skalovje, temveč v resnici na srca poboljšanih kristijanov. Le tako bode sv. misijon dosegel uspeh svoj in ako bodemo zvesti naukom sv. misijona, skazali se bodemo hvaležni tudi našemu gosp. župniku za njihov trud, da so nam naklonili sv. misijon. Posebno pa želim, da bi nadbratovščina sv. rožnega venca se krasno razcvétala, katera se je ob času sv. misijona ustanovila, da bi res ne bilo hiše v fari, ki bi ne bila vpisana v to prelepo bratovščino. Kako navdušenje je za to bratovščino, razvidi se iz tega, da se jih je ob misijonskem času dalo vpisati blizo 700. Upanje je, da jih še bode več.

Tudi organista, ob enem cerkvenika, Martina Zapušek po tem potu zahvalim po želji vseh faranov, ker skrbi za lepo ubrano petje, posebno pa za neumorno skrb, za lepi red in kinč v cerkvi.

Završujoč spis svoj obračam se do vas, dragi rojaki, z milo prošnjo, da bi vam bil odprl sv. misijon oči, da bi jih obračali še rajši v dobrotno nebo, kakor po zemeljskih minljivih zakladih in če bodemo živeli po naukih, katere so nam z neumorljivim trudom vcepljevali gg. misijonarji, dosegli bodemo enkrat ono rajsko veselje, o katerem piše sv. pismo: da ga ni videlo oko, ne slišalo uho in niti ni prišlo v srce človeško, kar je Bog tistim pripravil, ki ga ljubijo. — Vlč. gg. misijonarjem in č. g. župniku Ivanu Kozincu, pa kličem še enkrat iz srca: Bog plati!

F. L.

Družba za zidanje cerkve sv. Pangracija na Radlu.

Visoka c. kr. namestnija je z odlokom dne 24. septembra 1893 št. 14573 dovolila družbo za zidanje cerkve sv. Pankracija pravila potrdila in je vodstva prisrčna želja, da bi se hoteli dobrotniki oglašati in družbi pristopiti.

§ 6 pravi: Vsak redni ud se zaveže:

a) Družbo in njeni namen po svoji moči z besedo in djanjem podpirati in si posebno prizadevati, da se družba razširi. b) Vsak mesec najmanje 10 kr. to je na leto 120 gld. za novo cerkev plačati. Kdor 500 gold. daruje, se imenuje ustanovnik, kdor da 250 gold., je temeljnik in kdor daruje 50 gold., postane dobrotnik cerkve sv. Pankracija. Imena ustanovnikov bodo na določenem očitnem mestu za vedni spomin zapisana; če hoče neznan ostati, pa se napis opusti.

Kar se daruje, se ne povrne več.

Na krasnem hribu, kjer je rajski razgled, bode tudi nova cerkev lepota, in bode romarje še bolj vabila na božji pot k sv. Pankraciju, ki je tukaj tudi vinski patron in se v raznih potrebah na pomoč kliče. Pri lepem vremenu bilo je že, posebno na Jakobovo nedeljo po 7 sto do tisoč ljudij na tem hribu.

J. Žmavec.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Marko niže Ptuja 12 fl., Ormož 9 fl. 50 kr., Sv. Peter pri Mariboru 10 fl., preč. g. dr. Jožef Muršec v Gradcu 5 fl., Zibika 8 fl. 50 kr., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 6 fl. 56 kr., Konjice 33 fl. 50 kr., Prihova 11 fl. 40 kr., Podgorje 8 fl., Sv. Štefan pri Celji 15 fl. 20 kr., Dobrna 6 fl. 50 kr., Ruše 10 fl., Sv. Marjeta na Pesnici 8 fl., Stopree 4 fl. 20 kr., Sv. Primon 1 fl. 50 kr., gospa Nou 2 fl., Velika Nedelja 16 fl. 42 kr.

Gospodarske stvari.

Garje pri ovcah.

»Garjeva ovca celo čredo okuži«, je dobro znan izrek, ki se navadno prenaša na druge podobne razmere. Vzet je od prave bolezn, ki se neredkokrat loti te ali one domače živali, posebno pa ovac. Gospodar se močno boji tega neljubega gosta in skrbno gleda na to, da se mu ne zanese na ta ali oni način v hlev, zabranjuje mu vsak pot in vhod k ovcam. Če pa vse to nič ne pomaga in se bolezen k njegovi živali ukrade, ne miruje skrben gospodar prej, dokler ne najde primerne in ugodnega sredstva.

Nastane pa pred vsem vprašanje, na čem in kako se spozna, da je ovca garjeva. Ako je že lepo število živalij bolnih, ni težko več spoznati, kakor tudi ni, ako je žival že popolnoma, po vsem životu garjeva. A gospodarju je mnogo bolj po volji in všeč, če se spoznajo garje pri pojedinih ovcah in sicer tedaj, dokler še niso popolnoma pokrile živali. Tu se pa mora gledati večkrat na volno. Ako se nahajajo v tej posamezne kosmatinke, ki stojijo navpik in štrlijo iz kožuha, je že nevarnost blizu, posebno če so omenjene kosmatinke bolj bele, kakor druga volna. Ovco taka mesta zelo srbijo in vedno bi se rada s parklji praskala, z jezikom lizala, z zobmi obgrizovala in če vsega tega ne more, ob kako stvar se čohala. Brž, ko se vsa ta in podobna znamenja pokazujejo, ni nobenega dvoma več, da so v čredi garje. Kakšna pa je ta bolečina? Da to zveš, poglej si opisana mesta v volni natančneje.

Kjer se nahaja stoječa dlaka, je tudi koža bleđa, skoraj žolta in nekako otekla; prigodi se pa tudi, da se barva spreminjava in bledo mesto postane za tem zelo rudeče. Ako stiskaš taka mesta, spozna se precej, da ovco to strašno boli, ker se vedno umika in nasprotno pa živali dobro dene, če jo na takih mestih počohaš.

Volna se hitro oskube in pokaže se gola koža. Ako pa sama od sebe ne izpade, da se vendar prav lahko odstraniti ali izpipati, ker je na pol strhnela. Ker se bolna žival močno in povsod čoha, kjer se le more, skuštra se volna in postane zelo umazana.

Pokaže pa se ta bolezen v prvi vrsti na hrbtišču, ob stranéh in oplečju ali na ramenih, redkokrat na glavi, skoraj nikdar na nogah ali po trebuhu.

Začenja pa se vsikdar le na posameznih mestih in še le polagoma razširja se po sosednih delih trupla. Včasih trpi celo pol leta prej, ko je cela ovca garjeva. Drugači pa je, če je hlev pretopen ali soparen in če je klaja, ki se živalim poklada, pičla. V teh slučajih razširi se v kratkem času bolezen na vse dele života.

Nič manj važno in zanimivo je vprašanje, od kod pridejo ali kako nastanejo te nesrečne garje? Na to odgovarjajo učeni preiskovalci in nam dokažejo, da se nahajajo zelo mala, za prosto oko celo nevidljiva mrčesa, živalice, katerim so nadali ime »grinja«. Take živalice imajo lastnost, da se zajejo v kožo ali da vsaj povzročujejo na koži neznosno srbenje. Teh grinj je več vrst: so pa take, ki se le ovac lotijo, druge le psov itd. a poleg vseh teh pa tudi take, ki ne zbirajo kar nič, temveč se primejo vsakovrstnih domačih živalij in celo človeka.

Priprost človek si težko take drobne stvari misli ali sploh to razlago verjame. Za to se pa tudi garje še drugači tolmačijo in se njih nastanek prav priprosto, celo otročeje razlaga.

Nekateri trdijo, da se pokažejo garje pri ovcah, ki morajo veliko pomanjkanja trpeti, katerim se pičlo in slabo polaga ali ki niso na dosti zavarovanem kraju.

Pri drugih pa je voda, ki povzročuje to bolezen in sicer deževnica, če namreč na čredo predolgo ali premočno dež lije.

Naj bo, kakor hoče, to še ni najhujše, če zbolí ena ali nekaj ovac, hujše je razširjevanje garij na celo čredo. Jedna ali vsaj nekaj ovac more v dveh tednih okužiti več kot sto glav. K temu pa nikakor ni treba, da pridejo še zdrave ovce v neposredno dotiko z bolanými, okuženje pospešuje se še na mnoge druge načine. Če se ob isto drevo ali kako drugo stvar čoha še neokužena ovca, kjer se je pred kratkim čohala garjeva, je okuženje prav lahko, naravno in malokdaj izostane v takih slučajih.

Ali mora gospodar k vsemu temu le molčati, roke križem držati, ne more-li kaj pomagati? Nikakor ne sme tega storiti, ampak dosti sredstev mu je danih, s katerimi si otme čredo, jo reši hudih muk in celo pogina. Kajti če pritiskajo gori omenjene grinje v prav veliki meri in velikem številu, reši se žival težko smrti. To se more le zgoditi, če se ji podaja v bolezní več in tečnejše, izdatnejše klaje in se sploh bolj na njo pazi.

Brž, ko se vidi je ta ali ona ovca okužena, mora se nemudoma ločiti od črede. A ker se jako težko določi, katere živali že garje imajo in katere še ne, stori dobro, kdor vse ali vsaj večino ovac tako zdravi, kakor če bi bile res vse garjeve. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 8. januarija pri Novi cerkvi blizo Celja. Dne 11. januarija na Planini. Dne 15. januarija v Arvežu.

Dopisi.

Iz Pretreža pri Črešnovcu. (Občinski zastop.) V mesecu novembru pret. leta smo imeli volitvo za nov občinski odbor; volitva vršila se je v hiši Jurija Jernejšeka, dosedanjega župana, zbralo se je bilo precejšnje število volilcev, da si namreč izvolijo za prihodnja tri leta novega župana. In ta volitev je res velike važnosti za Pretreško okolico, kajti pokazati se ima tukaj zopet, kdo bode gospodaril prihodnja tri leta. Od leta 1880 sem smo imeli v obč. odboru Slovenci večino; gospodarili so modri in varčni možje, kateri so poplačali precej dolgovi in kar je bilo moči, so pomnožili tudi nekaj obč. premoženja, ter popravili pota in steze po občini. Zraven tega pa so bili tudi narodno zavedni; Jurij Jernejšek, naš sedanji obč. spoštovani župan, sklenil je slovensko uradovanje, in nevstrašljivo zahteval od oblastnij, da se dopisuje občinskemu uradu v slov. jeziku. Klubu tega dobrega gospodarstva skleпали in nameravali so nekateri zastarani in plesnjivi nemčurčki s svojimi tovariši na dan volitve, ki že 10—20 let niso, ali bolj rečeno, še nikoli niso imeli nobene veljave v občini, tuhtali kako da bi se dalo presuniti ali iztrgati gospodarstvo iz slovenskih rok, ali zastonj bilo je vse prizadevanje. Zastonj se je škropljenec iz Kleč ali Vrholj enemu ali drugemu naprošenemu volilcu v grlo vlival, da bi suhemu trnu moč naglasili, ki že 20 let ni niti nobene mladike ali brsti v korist občine poganjali in zdaj ob času volitve bi pa naj naenkrat na vse strani občine razprostiral velike svoje vrhovne ostroge, ali spodletelo mu je. Ubogali so ga res njegovi pristaši, njegova levičarska sodrga; dospel je on sicer do veliko glasov, ali njegovi levičarji so jih malo sprejeli, ostali so proti nam v manjšini. Čeravno so še v sramoto sami sebe volili, vendar levičarska garda je le ostala na cedilu. Eden volilcev pa, ker ni naš obč. rojak, temuč je od zahodno-pruske strani v našo občino privandral —

ta človek si je toliko prizadeval in že celo leto v svoj rjavi rog drugim lahkomišljencem na ušesa trobil, češ: proč s sedanjim županom in Bog obvaruj Pavla Spragerja za novega župana voliti, marveč mene volite, če ne, pa staro »Soršakovo metljo«, da le stari odbor odstranimo! Ko je potem že slutil, da ne zadobi dovolj glasov, pa je še sam sebe volil; prišlo je slednjič do tega, da sta res dva, on in še drugi, enake glase sprejela; morali smo srečkati in zapadel je; siromak je skoz rešeto zletel in padel je zopet za tri leta; tako tedaj Bog kaznuje. Marsikaterokrat sem si mislil, kako nam bode potreba nemčurjem zobe pokazati, in v to nam je bilo nevstrašljivih jeklenih značajev potreba in na naši strani je lepa večina, stoji krèpkih in vrlíh osem mož, na bandi levece pa komaj štirje čepijo. Izvoljeni so torej večidel enoglasno sami stari odborniki! Pokazali smo s tem našim nasprotnikom, da smo složni in edini, popustili smo ob času volitve vse osebnosti na strani in stopali smo polno število, kakor le en mož na volišče. Akoravno so nekateri prav daleč imeli do volišča, vendar se niso bali slabega vremena in grde poti. Ako bomo prihodnjič zopet in še boljše ravnali, bodo jo naši nasprotniki popihali v prajzovsko deželo, da njih zopet ne bo duha ne sluha 20 let. Pogum toraj narodnjaki in Slovenci iz Pretreške okolice, stojmo krepko in trdno nepremakljivo, pokažimo, da smo mi še v Pretreški okolici gospodarji in da ne potrebujemo starih odpadlih nemčurskih metelj za gospodarje, in ako smo zedinjeni, nas prevrgli ne bojo; v to nam pomozí Bog!

Iz Ptujja. (Dijaška kuhinja) potrjuje hvaležno v tekočem šolskem letu 1893/94 do konca decembra sprejete doneske sledečih p. n. dobrotnikov: Dr. Muršec J., profesor v pok. v Gradcu 8 gld., Marzidovšek J., c. in kr. vojni kaplan v Gorici 3 gld., dr. Jurtela Fr., odvetnik v Šmarijah in dež. poslanec 19 gld., dr. Šegula J., odvetnik v Novem mestu 10 gld., Koser J., c. kr. poštar v Juršincih 3 gld., sl. Ciril-Methodovo društvo v Ljubljani 50 gld., Modrinjak Mat., inf. proš. itd. v Ptujju 10 gld., dr. Pučko Jurij, c. kr. notar v Krškem 5 gld., dr. Brumen, odvetniški koncipijent v Ptujju 5 gld., dr. Horvat Tom., odvetnik v Ptujju 10 gld., Raišp Ferd., oskrbnik v pok. 10 gld., Trstenjak Jakob, duhovni svetovalec in župnik pri sv. Marjeti 3 gld., slavna Posojilnica v Ormožu 20 gld., dr. Lavoslav Gregorčec, kanonik v Novi cerkvi 5 gld., Jurij Strah, posestnik 1 gld., po gosp. Gregorič-u v Ptujju: Skuhala Peter pri Vel. Nedelji 2 gld. in darilo vesele družbe v Halozah 8 gld., profesor Kunstek 10 gld., po blagorodni, za učečo se mladino blago-vneti gospej Rozi Špindler, c. kr. davk. knjigovodja soprugi v Brežicah, znatni znesek 12 gld., ki ga je nabrala pri različnih p. n. dobrotnikih (dr. Firbas, c. kr. notar 2 gld., Munda Ivan, c. kr. živinski zdravnik 4 gld., Gregorič Karl, trgovec 1 gld., Balon Mih., mestjan 50 kr., Hans Fr., nadzornik, 50 kr., Razlag Andr., uradnik 1 gld. in Špindler Anton, c. kr. davk. knjigovodja v Brežicah 3 gld.) Mesečne doneske so odrajtali sledeči p. n. gospodje: Bratuša Al., beneficiat 3 gld., Cilenšek M., profesor 4 gld., Črnko Marko, mestne fare vikar 3 gld., Majcen Ferd., gimn. veroučitelj 3 gld., Ožgan Simon, c. kr. notar 3 gld., dr. Ploj J., odvetnik 9 gld., dr. Schiffner J., c. in kr. polk. zdravnik 3 gld., Sedlaček J., tajnik 1 gld. 50 kr. Svet o. Alfonz, minorit 1 gld. 50 kr. in Šalamon Franc, mestne fare kaplan in katehet 3 gld., vsi v Ptujju. Vsem p. n. imenovanim dobrotnikom učečo se mladino izreka prisrčni: Bog plati!

Odbor »Dijaške kuhinje« v Ptujju.

Iz Vojnika. (Spanje.) Še ni ravno dolgo, kar sem prebiral knjižico, v kateri so pravila društva sv. Cirila in Metoda popisana. Tam se pravi, da se zberejo društveniki tega društva vsako leto na določenem kraju in

kateri kaj bolj globoko seže v žep, ali pa še tudi kaj več razumejo, naj bi imeli k temu pripravi in potrebni nauk, podporniki pa bi naj poslušali. To smo in bi še tudi iz srca radi storili pri nas, ko bi nam bila le prilika. Pa žal, da ne vem, če bomo letos imeli priliko, da bi izvršili to, kar nam to društvo nalaga. Minilo je že več, kakor leto dni, kar smo imeli skupno zborovanje tega društva, pa še le ne moremo pozabiti tistih veselih trenutkov, ko smo se pogovarjali s samimi Slovenci ter smo se že večkrat čez leto veselili, da nam bo zdaj prinesel »Slov. Gosp.« poročilo, kateri dan in pa, kje da se zopet snidemo. Ali žal nam, da tega veselega poročila še dosedaj nismo čakali in tudi ne vem, če ga bomo v tem letu. Vso to nevoljo, katera nas morebiti vse skupaj čaka, zvrnemo pa na te večje glave, ki se imenujejo odborniki itd. Slovenci si pač lahko mislijo, da nas je že prvi mraz pobral, ko se je po naši dolini prikazal. Toraj če še niste čisto ozeblji, večje slovenske glave na noge, ker mi smo pripravljani tudi v najhujši zimi poslušati in kar je še več, svoj letni davek odrajtati, ker celo leto bi se nam preveč »sekcijona« nabralo. Toraj na svidenje, Vojniški Slovenci, če še živite, če vas še ni vzelo zimsko spanje, da bomo videli, kakšno bo kaj po zimi to zborovanje.

Iz Braslovč. (Priatelj šolski mladini.) Rajni Jurij Mlakar, bivši posestnik v Rakovljah, je v svoji oporoki volil ubogim šolskim otrokom šole v Braslovčah 50 gld., katere je ostala vdova Neža Mlakar že tudi izplačala. Bog povrni rajnemu na onem svetu, njegovim ostalim pa želimo že tukaj blagoslov božji, šoli pa še več takih prijateljev! Franc Waschl, načelnik kr. š. sveta, V. Jarc, nadučitelj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj, Naravno je, da o večjih praznikih utihne politično življenje; tudi letos je bilo takó, več ministrov celo na Dunaju ni bilo, ampak so odšli v svojo ožjo domovino, v svoje domače kraje. — Minister za državne finance, pl. Plener, daje rad obljube in zato prihaja k njemu zmerom več ljudij, katerim se zdeha pp državni mošnji, češ, da jim jo ljubeznivi gospod minister odpre. Doslej so pa, kolikor vemo, še vsi dobili le obljube in najbrž ostane tudi pri obljubah t. j. pri »malih ljudéh«, ali pa ima za judovsko bankirje on tudi le obljube, o tem se lahko dvomi, kajti nemški liberalci so bili z njimi še vselej radi v ozki zvezi.

Češko. V noči od petka na soboto je zaprla policija, mestna straža, Antona Čizka, tajnika v klubu mladočeških poslancev. Na sumu ga imajo, da je bil v zvezi z morilecema Rudolfom Mrve. V isti noči so zaprli še več drugih ljudij iz enakih ozirov. — Odvetniki, ki so imeli zagovarjati ude »Omladine« pred sodnijo, so odložili to čast, ali po pravici? Nam se ne dozdeva, da je tako prav od njih, kajti mladiči so zapeljani in so potrebni, da imajo zagovornike, katerim je resna skrb, da jih, če je mogoče, operejo blata, v katero so prišli.

Štajarsko. V soboto bode slovesno vpeljanje novega škofa v njih trudapolno službo. Slovesnost pa se vrši samo v stolni cerkvi, ker zima ni ugodna slovesnostim zunaj cerkve. — Volitve v obrtno zbornico za štajarsko deželo se izvršijo te dni in imajo letos nekaj več pomena zato, ker se ena stranka temu upira, da ima gornji del dežele preveč udov pri tej zbornici, spodnji del pa nasproti temu premalo. Nam se ne zdi

vredno, da se potegnemo za nemškutarje, resnica pa je da gospóda v Gradcu deli tudi v tej reči po vatlu liberalcev: za-se meso, za druge kosti!

Koroško. Verno katoliško ljudstvo se toži, da se postava o nedeljskem počitku ne izpolnjuje, ampak pogosto vozniki po cestah vozijo celo o času službe božje. Pač resnica, nekatere postave so le na papirju, ker si gosposka rada zaveže oči, kedar gre za izpolnjevanje liberalcem neljube postave. — Tudi pri šolskih postavah se godi enako pri pouku v slov. jeziku; tu pa so učitelji sem ter tje krivi, da se otroci umaknejo temu pouku — na prošnjo starišev. Kako pa se take prošnje delajo, to nam razjasnjuje »Mir« jasno in več, kakor zadosti. Uboga slov. para!

Kranjsko. Po odločbi c. kr. upravne sodnije dobi bela Ljubljana poslej lahko samo slov. napise za ulice in javne trge. Čeravno pa je ta razsodba za Ljubljano ugodna, drugod in po mestih, koder so Slovenci v manjšini, pa ni Slovincem na korist, ker odloči lahko obč. zastop o tacih napisih, ne da mu more človek kje kaj oporeči. — Za Dolenjsko se ustanovi h koncu januarija katoliško politično društvo ter mu želimo, da stopi čvrsto na noge ter pomaga zatreti liberalizma zvito kačo,

Primorsko. Učitelje plačuje dežela in vlsed tega nimajo učitelji enacih plač, posebno primorski imajo nizke plače in da-si priznajo v dež. šolskem svetu potrebo, vzvišat jim plače, do tega, da se jim v resnici vzviša, ni še prišlo. Zmerom se najde še kaka overa, najbrž pa primanjkuje volje. — Kakor se kaže, ima letos mestni zastop v Trstu več sreče, kakor doslej, vsaj pri pitni vodi, ker jo napelje že s pomladi iz Bistrice v mesto, kjer je pomanjkuje. Stane pa tukaj voda suhi denar!

Hrvaško. Tri leta bode že kmalu, odkar nimajo v Zagrebu nadškofa in še sedaj ni upanja, da ga dobijo že v kratkem, kajti ogerska vlada hoče na vsak način spraviti tje moža, ki bi bil — madjarski najemnik. V to pa sv. oče Leon XIII. ne morejo privoliti.

Ogersko. O novem letu je minister dr. Wekerle hvalil na vse kriplje delovanje vlade; ali celo njegova stranka mu ni tega prav verjela, kajti videti uspehov vlade ni, ljudstvo pa se celo boji teh uspehov. — Dne 16. januarija bode v Pešti vendar-le katoliški shod, vsaj sliši se še nič, da ga misli vlada prepovedati. Mogoče pa je še vselej in človek skorej raji zadnje verjame.

Vunanje države.

Rim. Zopet je poslanik ruskega cara pri sv. očetu v Rimu in ima z njimi dognati neko pogodbo, po kateri se določijo pravice in dolžnosti katoliških škofov nasproti ruski vladi. Zadnja pa terja preveč in bode še torej težko kaj iz pogodbe.

Italijansko. Vladi dela veliko skrbi revščina, ki pritiskuje na kmetovalce v Siciliji, na druge delavce pa po vsej državi. V Siciliji je že do ustaje prišlo in bodo morali vojaki priti, da napravijo mir in se ve, da najbolje, če prinesejo namesto mečev, za ljudi kruha seboj; potem bode kmalu mir. — V Genovi so delavci napadli hišo francoskega konzula, ker Francozje ne marajo več za laške delavce. Oj srečna Italija!

Francosko. O novem letu so v Parizu redarji stikali po hišah, v katerih so slutili anarhiste, ter so jih več, kakor 200 zaprli. Najbrž so jim prišli na sled, da bi radi zopet kako ugnali, t. j. z dinamitom kako hišo z ljudmi vred zagnali v zrak. — Tuje delavce misli vlada pognati vse iz dežele; to je sicer trdo, ali med njimi je veliko potepuhov in so na sumu, da so anarhisti. — Tiste delavce, ki so bili v Aigues jeseni pretepli

laške, so izpoznali v porotnih sodbah za nekrive. Druga tudi nihče ni pričakoval, kajti francosko ljudstvo sploh ne mara Lahov.

Angleško. Dne 29. decembra je predsednik v ministerstvu, lord Gladstone dopolnil svoje 84. leto. On še je jako čvrst in čaka ga še mnogo dela, če noče doživeti, da se njegova, katoliškim prebivalcem prijazna stranka ne razbije. Bog mu daj, da še učaka one ustave, ki daje katoliškim Ircem vsaj nekaj prostosti!

Nemško. Naslednik železnega kancelarja, kneza Bismarcka, grof Caprivi ima v knezu največjega nasprotnika in je za-nj še sreča, da ima popolno zaupanje cesarja Viljema za-se, sicer bi moral značajan in delaven mož dati slevo svoji visoki pa težavni službi. — Trgovinska pogodba z rumunsko državo je srečno dognana, ali z rusko vlado še ne in vendar je ta čez vse važna za nemško pa tudi za rusko državo. Da te pogodbe med njima ni, od tega imajo trgovci na obeh straneh veliko škode.

Rusko. Na voljo cara Aleksandra se je sklenila postava, ki prepoveduje kmetije razkosati ali pa jih prodati komu, ki ne stanuje v isti vasi, v kateri leži kmetija. Iz tega se razvidi, da želi car kmete trdne, ne trpi pa, da se tujci selijo na njih posestva. Kaj pa so storili pri nas liberalci? Vsled postav, kateri so napravili, je sedaj že marsikateri kmet pod tujo streho, pod njegovo pa se šopiri tujec, po navadi nemškutar in brezverni priseljenec.

Bolgarsko. Knez Ferdinand je sklenil sobranje ali državni zbor ter je pohvalil poslance in ministre, češ, da so marsikaj sklenili, kar bode v korist celi državi. Če le bode tako, kajti tudi v tej državi se že kaže liberalizem, ki zna pač razdirati, ali staviti hiše prave sreče — za to še pogosto nima niti volje.

Srbsko. Sodba čez prejšnje ministerstvo še ni h koncu in se vidi sodniji, da ne dela rada v tej reči, ki je prav potrata časa. Ministri so pač delali, kakor drugi, za korist svoje stranke, zato pa niso zaslužili kazni, hvale pa niso prejeli, ker so morali prej vzeti slovo iz službe svoje.

Turško. Albanci so se spuntali zoper sultana in vojaški poveljnik v Prizrendu je moral ubežati, ne pa, da bi jih, kakor mu je naročeno, spravil v red, do pokorščine pod vlado sultana.

Afrika, V Masavi so laški vojaki natepli derviše, t. j. ustajne čete domačih vojakov. Kakor pa se poroča, ne misli laška vlada na to, da si osvoji še več svetla vsled te zmage. Morebiti je še grozdje prekislo.

Amerika. Do srede januarija bode v Braziliji določeno, ali še ostane sedanja vlada, ali pa pride na krmilo nova, tista, ki jo postavi vodja ustaje, admiral Mello. Do one dobe se pričakuje glavna bitka med vojskama. — Predsednik republike »združenih držav« pripravljala imeniten dar za papeža Leona XIII. To je tem imenitniše, ker Cleveland ni katoliške vere.

Za poduk in kratek čas.

Vendski zvonovi v Virhovskem jezeru.

(Ljudska pomorska pravljica; poslovenil O. H. Šalamun.)

V Pomorju se jedno jezero imenuje »Virhovsko«. Na njegovih zapadni strani je vas, ki se kliče tudi Virhov. Na vzhodni strani pa je vas »Sassenburg«.

V starodavnih časih so tukaj prebivali Vendi. V večem številu so se pa naselili v vasi Sassenburg, katera se je tedaj klicala Virhov. Postavili so si prav veliko in prostorno cerkev in v zvonik so obesili najlepše

zvonove celega kraja. Zgodilo se je pa pred več sto leti, da so Saksonci zasedli deželo in si jo tudi tako osvojili, uboge Vende, prejšnje prebivalce pa so zaničevali in podjarmili. Saksoncem se je vas Virhov tako dopadla, da so pregnali mirne Vende, sami se naselili in jo imenovali Sassenburg. Pregnani Vendi so se tedaj preselili na nasprotno stran jezera in so tam zopet ustanovili vas Virhov, katera bi jih spominjala na prejšnje staro selišče. Iz svojega starega sela niso vzeli s seboj nič drugega, kakor tako priljubljene jim zvonove. Teh so se tako veselili, da niso mogli oditi brez njih, oni naj bi jih spominjali kraja, kjer so bili rojeni oni, njih predniki in roditelji in katerih trupla pokriva tam že hladna zemlja. In Saksonci niso jim privoščili tega jedinega spomina na prejšnji kraj. Kar naenkrat prilo mastijo v novo vas Virhov in jim siloma vzamejo zvonove, da bi jih čez jezero pripeljali na svojih čolnih. Ali to ni se jim posrečilo: ko so prišli namreč na sredino jezera, nastala je nagloma nevihta, jim razbila tako vse čolne, da se ni mogel oteti smrti Saksonec. Tudi zvonovi Vendovski so se ž njimi vred na dno jezera potopili.

Pravijo še dandanes, da jih je ta nesreča zadela zastran zvonov, da zvonovi niso se hoteli ločiti od svojih prejšnjih posestnikov Vendov in služiti Saksoncem; zato so se rajši na dno jezera potopili. Še sedaj se nahajajo pod gladino jezera in nihče jih ne more vzdigniti. Mnogokrat jih utegneš še slišati, tam prepevajo svoje žalostinke z nekakim človeškim glasom, da morajo na dnu jezera ostati in se ne morejo več k Vendom vrniti in tam božjo čast in slavo prepevati.

Smešnica. Pred sodbo stopita mož in žena; žena toži moža da jo pretepa. »Oče« nagovori torej sodnik moža, »oče, ali ste imeli že kedaj kazen?« »Oj, zlahtni gospod«, odvrne mož ponižno, »imel in še imam, tu-le stoji kraj mene«.

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) so prišli v torek iz Solnograda in imajo, kakor po navadi, na sv. treh kraljev slovesno sv. opravilo v stolni cerkvi v Mariboru.

(Slov. društvo.) Naše »Slov. društvo« obsega ves slov. del naše dežele in postane njega ud lahko vsak slov. rodoljub. Društvo je velevažno za nas in odbor prosi slov. rodoljube, da pristopijo društvu, kar je največ mogoče, v obilnem številu. Udnina znaša na leto 1 gld., vsprejema jo blagajnik g. Fr. Robič, drž. in dež. poslanec v Lembachu pri Mariboru.

(Okr. zastop.) Gosp. Alojzij Goričar, gostilničar v Mozirju, je dobil najvišje potrjenje za namestnika načelniku v okr. odboru Gornjegrajskem.

(Proračun.) V seji dne 29. decembra so v okr. zastopu v Celju vsprejeli proračun za leto 1894 in ima po njem okraj 42.017 gld. 88 kr. stroškov ter 42.235 fl. in 5 kr. prihodkov.

(Božičnica.) Pri čč. šolskih sestrah v Celji je priredilo dne 20. decembra kot podporno društvo, ki vzdržuje ondi 4razredno ljudsko šolo za slov. dekleta, lepo božičnico in je okoli 140 otrok dobilo primerna darila.

(Častni ud.) Društvo »kmetovalec« v Gotovljah je gosp. J. Hausenbichlerja imenovalo svojim častnim udom. Častna diploma se mu je na njegov imendan izročila.

(Ne veliko, pa dobro!) Več sto centov se lažje proda enacega sadja, kakor eden cent od sto sort.

(Kmetско bralno društvo) v Rušah priredi v nedeljo dne 7. prosinca v dvorani g. Fr. Novaka veselico s sledečim vspeškom: 1. godba 2. mešan zbor »Zakaj« ? 3. »Mutec« vesela igra v enem dejanju 4. mešan zbor: »Oblakom« in »Tak si«, 5. srečkanje, 6. prosta zabava. K tej veselici se uljudno vabijo vsi slovenski rodoljubi iz Ruš in drugih krajev.

Odbor.

(Bralno društvo) se snuje pri Sv. Antonu v v Slov. gorica, pri katerem se č. g. kaplan Alojzij Cizerlj hvalevredno trudijo. To je lepo. V Slov. gorica hode skoraj sleherna župnija že imela bralno društvo.

(Obsodba.) Kakor smo naznanili, vstrelil je Rihard Škerget dne 15. novembra 1893 Jurija Holc, želarja v Kraljevcih blizu Sv. Jurija na Ščavnici. Zato je dobil sedaj 5 let težke ječe.

(Iz Konjic) poizvemo, da se v tamošnji nadžupniji narodilo 153 otrok, 40 več, kakor leta poprej, umrlo pa jih je 93, za 5 več, kakor leta 1892. Poročilo se jih je pa lani razmeroma malo, 32 parov proti 42 leta 1892.

(Zastrupljenje.) Dne 22. decembra se je zastrupila Agata Seljak, kočarica v Hotinji vasi pri Mariboru. Nje moža so obdolžili neke tatvine in to si je reva vzela tako k srcu, da si je zavdala.

(Tatvina.) Dne 24. decembra so vjeli v Orehovi vasi pri Mariboru dva »tička«, ki sta po vasi prodajala svilnate robce »po ceni«. Odgnali so ju c. kr. žandarji v ječo c. kr. okr. sodnije v Mariboru.

(Samomor.) Na travniku pri Trbovljah je sedel Janez Zakovšek, delavec v premogovih jamah, na patrono iz dinamita ter jo je potem užgal. Možu se je neki že dalje časa mešalo.

(Iz Savinje) so potegnili dne 2. januarja truplo Berte Breu, prejšnje posestnice oštarije v Teharjih, zadnji čas pa zasebnice v Celju. Kakor se izpozna iz njenih pisem, šla je sama rada v vodo zavoljo bolnih živcev.

(Žganje.) Dne 24. decembra se je Andrej Mavrič, 50 let stari pastir s Keblja, v Oplotnici prenapil ter je nazaj gredeč padel v potok. Našli so ga še le na Štefanje ter potegnili mrtvo truplo njegovo iz vode.

(Šulverein.) Na ljudski šoli šulvereina v Sevnici sta za učitelja neki Makso Tomič in Arh Damovski. Kakor sta učitelja iz teutoburških goščav doma, tako so vsi »Nemci« v Sevnici sini — želodožrcev. Nemci so njih pač lahko veseli!

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru so darovali vlč. g. Jernej Voh, nadžupnik v Konjicah, 2 gld., gospa Jozefa Rošker v Mariboru in g. Anton Greif, lekarnar v Priedoru, vsak po 3 gld., g. V. Wanaus, trgovec v Radgoni, 3 gld. 40 kr., č. g. Mat. Kelemina, župnik pri Šentilju v Slov. gorica in g. Makso Pleteršnik, profesor na c. kr. gimnaziji v Ljubljani, vsak po 5 gld.

(Društva.) Bralno društvo v Št. Jurji ob Tabru ima dne 6. januarja 1894 ob 3. uri popoldne v šoli in leposlovno bralno društvo pri Mali nedelji ima dne 7. januarja 1894 ob treh popoldne v šolskih prostorih svoj glavni občni zbor.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg.: Šalamun Fr. 33 gld. (ustn. dopl.), Jurkovič 22 gld. (ustn. in letn. dopl.), Šijanec Ant. 21 gld. (ustn. in letn. dopl.), Wurzer 5 gld., Klavžer 2 gld., Zabukošek 1 gld., Cestnik 1 gld., Doberšek 5 gld. (letn. pl. do l. 1897), Kardioar 2 gld. (letn. pl. do l. 1895), Horjak 2 gld. (letn. pl. do l. 1895), Šuta 2 gld. (letn. pl. do l. 1896), Vraz Ant. 1 gld., Jodl 1 gld., Neimenovan 60 gld.

(Ljudstvo.) Leta 1893 je v Čadramu bilo 14 parov svatov poročenih; rojenih je bilo 67, 29 moškega in 38 ženskega spola, med njimi 13 nezakonskih in umrlo jih je 70, 31 moških in 39 žensk, med temi 36 samih otrok.

(Krompirju) vzboljša se okus, ako se dene za oreh apna v vodo, v kateri se krompir kuha.

(Duhovniške spremembe.) Veleč. g. Jožef Tombah, kn.-sk. duh. svetovalec, dekan in nadžupnik v Rogateu, je dobil župnijo v Skalrah.

Loterijne številke.

Gradec 30. decembra 1893: 83, 53, 71, 39, 90

Dunaj » » » 70, 60, 2, 76, 50

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravil-stvenih razstavah v Londonu in Parizu kot raz-sojevalci izloženih pre-paratov

tinkuro za želodec

lekarja G. PICCOLI-ja v Ljubljani

s častno diplomu in zlato svetinjo odlikovali. Te odločujoče odlike so najboljše spričevalo že od nekđaj znanega dijetetičnega sredstva, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravlja prebavnih organov izbornu pospešuja.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj G. Piccoli v Ljubljani proti povzetju zneska. Zaboj po 12 stekl. za 1 gld. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboj tehta 5 kgr.) Poštino plača vedno naročnik.

Prodaja se steklenica po 15 kr. v sle-dečih lekarnah: v Mariboru: Bancalari, Kö-nig; v Ptujju: Behrbalk, Mollitor; v Celji: Kupferschmid. 12-12

A. Bading

velika zaloga slame v Magdeburgu

prosi za ponudbe na više svote.

Drobna slama iz mlatilnic.

Preskrbi parne stiskalnice po najnovejši uredbi z največjim delavnim vspehom, brezplačno in franco od dotičnih postaj.

Plaća se naprej.

1—3

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdko

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po gld. 2-10.

14—15

Vabilo

k občnemu zboru Ormoške Čitalnice, ki se vrši dne 7. januarija 1894 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo vodstva o delovanju in stanju Ormoške Čitalnice v preteklem poslovnem letu;

2. Volitev novega vodstva:

3. Razni nasveti.

Ce zbor ob 3. uri ni sklepčen, odredi se za ta slučaj na isti dan drugo zborovanje ob 4. uri popoldan, pri kojem se pri vsakem številu došlecev sklepati zamore.

Ormož, dne 29. grudna 1893.

Odbor.

Marija Vodušek, roj. **Mlakar**, daje v svojem in v imenu cele rodbine na znanje, da je dnes nje mož

Matej Vodušek,

posestnik v Župečji vasi štev. 5 po kratki, mučni bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb in sv. zadušnice bodo v petek dne 5. januarija 1894 pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

Pokojnik se priporoča v pobožni spomin.

V Župečji vasi, dne 3. jan. 1894.

Marija Vodušek.

Naznanilo.

V najem se da mlin s tremi tečaji v dobrem stanu pri **Sv. Miklavžu nad Ormožem**. Več se izvé na tukajšni c. kr. pošti.

Sv. Miklavž nad Ormožem, 25. dec. 1893.

2-3

Franc Verbnjak.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, ctrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 glđ. 20 kr. **Stari konjak** je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 glđ. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v **Mariboru** pri **Alojziju Qundest**, gosposke ulice.

6-52

Učiteljsko osebje Franc-Jožefove ljudske šole v Ljutomeru javlja prežalostno vest, da je vrlji sotrudnik gospod učitelj

Josip Freuensfeld

po kratki mučni bolezn, prejemši sv. zakramente za umirajoče v soboto 23. decembra 1893, ob 4. uri popoldne se le 32 let star v Praški javni bolnišnici mirno v Gospodu zaspal. Truplo predragega se je izročilo materi zemlji v Pragi na Češkem.

Sveta maša z exequijami za pokojnika bode v četrtek, dne 4. januarija 1894 ob 9. uri v farni cerkvi v Ljutomeru.

Ljutomer, dne 27. decembra 1893.

Važno za vsako gospodinjjo in mater!

1-24

Kathreinerjeva sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najbolja nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvirni zavitek pod imenom

Dobi se **Kathreiner.** $\frac{1}{2}$ kilo 25 kr.

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od

Franca Wilhelm

lekarja

v Neunkirchen

na Spodnjem Avstrijskem

se dobi v vseh lekarnah 2-5

za ceno 1 fl. av. v. zavitek.